VILÁG PROLETÁRJAI EGYESÜLJETEK!

VÖRÖS LOBOGÓ

Az RMP Arad városi és rajoni bizottsága, a városi és rajoni néptanács lapja

XV. évfolyam 4513. sz. | Szerda, 1959. szeptember 9. | 4 oldal, 20 bani

Lapunk tartalmából

— Vidáman, hasznosan telt el a nyári szünidő. 2. old.
— Hírek a kisipari termelőszövetkezetek müvelődési életéből. 2. old.
— Grafikenek „vallomása". 2. old.
— Riport a Dimitrov-gyárból. 3. old.
— A testvéri bolgár nép nagy nemzeti ünnepe. 3. old.
— Cseppben a tenger... 3. old.
— Nagy népszerüségnek örvend a Szovjetunió és az USA vezetőinek kölcsönös látogatására vonatkozó elhatározás. 4. old.
— A Biztonsági Tanács ülése a laoszi kérdésben. 4. old.
— Bevan sajtóértekezlete Moszkvában. 4. old.

Napirenden

Idejében készüljünk fel az őszi munkálatokra

Néhány nap és megkezdődik az őszi vetés, a kései növények betakaritása, a hegyekben pedig a szüretelés. Folytatják a silózás munkálatait is. E sokrétü feladatokat az állami gazdaságok dolgozói és a kollektivisták csak akkor végezhetik el idejében és jó körülmények között, ha alapos, körültekintő, jólszervezett munkával kezdik meg az őszi teendők elvégzését. Az idő sürget. Mind rövidebbek a nappalok, kevesebb idő jut a munkára.

Rajonunk dolgozó parasztsága már megkezdte az őszi teendők előkészületeit. Javitják a vetőgépeket, mezőgazdasági szerszámokat, tisztitják a vetőmagvakat, számos helyen már a talajt készitik elő, vagy törik a kukoricát.

Az elmult évek tapasztalatai bebizonyitották, hogy bőséges termésre csak ott számithatnak, ahol idejében vetettek. Állami gazdaságaink és kollektiv gazdaságaink ebben az évben előirányzott termeshozamaikat elsősorban azért szárnyalhatták tul, mert az elmult év őszén általában mindenütt korai vetést végeztek. Igy a téli időjárás beálltáig a kalászos gabonák jól megerősödtek és sikeresen átvészelték a telet. Ennek eredményeképpen például a monostori állami gazdaságban, ahol az elmult év őszén korán vetettek, a kalászosok betakaritása alkalmával nem kevesebb, mint 1189 tonna gabonával adtak többet az állami központositott alaphoz — mint az elmult évben. Kollektiv gazdaságaink rajoni viszonylatban buzából 1863 kiló, árpából pedig 2200 kiló hektáronkénti átlagtermést értek el. De nem volt ritka a 2500—2700 kiló hektáronkénti átlagos buzatermés sem. Rajonunk állami gazdaságai és kollektiv gazdaságai előtt ebben az évben még nagyobb feladat áll. Meg kell teremteniök annak lehetőségét, hogy az elkövetkező évben még nagyobb termáseredményeket érjünk el.

Ami az őszi munkálatokra való előkészületeket illeti, megállapithatjuk, hogy az állami gazdaságok és a kollektiv gazdaságok eredményesen dolgoztak. Világoson, Pankotán, Muszkán, Mácsán, Kürtösön a kollektiv gazdaságok már be is fejezték az őszi vetési munkálatokhoz szükséges szerszámok és gépek javitását. Lemaradás mutatkozik Szépfalun és Horean, ahol a 16 vetőgépből 5-öt, Monostoron, ahol a 12 gépből 6-ot, Majláton, ahol a 40 gépből 26-ot javitottak meg. Kollektiv gazdaságaink vezetőtanácsainak nem szabad megelégedniök azzal, hogy elvégezték a javitást, hanem a munkálatok megkezdése előtt ellenőrizniök kell a gépek működését is.

Elérkezett a vetőmag előkészitésének ideje is. Rajonunkban az őszi vetésre eddig több, mint 560 tonna vetőmagot készitettek elő. Kollektiv gazdaságaink igyekeznek fajtiszta, nagy terméshozamu vetőmagvakat biztositani. Ezen a téren nagy segitséget nyujt az állam, amely csere utján biztositja a szükséges fajtiszta nemesitett vetőmagot.

Az idő mindjobban sürget. Mind több kollektiv gazdaságban fejezik be a napraforgó, burgonya és más növények betakaritását. Például Kürtösön, Kovaszincon, Szentmártonon, Világoson, Kisiratoson és más községekben. Mondorlakon, Szentmártonon, Kovaszincon és több más kollektiv gazdaságban megkezdték a kukorica törését is. Rajonunkban eddig mintegy 100 hektárról takaritották be a kukoricát. Tehát itt az ideje, hogy befejezzük az előkészületeket és rövidesen megkezdjük az őszi vetési munkálatokat. Azért, hogy elkerüljük a munkálatok torlódását, a betakaritással párhuzamosan tisztitsuk meg a földet a növényszáraktól és azonnal kezdjük el a vetőszántást. Ugyanakkor meg kell gyorsitani a vetőmagvak tisztitását és a vetőparcelláik számára szükséges fajtiszta, magas terméshozamot biztositó magvak beszerzését.

Állami gazdaságaink és kollektiv gazdaságaink ez évben csakis ugy végezhetik el jól feladataikat, ha már most alaposan megszervezik a munkát, ügyelnek arra, hogy a feladatokat párhuzamosan végezzék. A kollektiv gazdaságok vezetőtanácsainak, a pártalapszervezetek irányitásával és támogatásával mozgósitaniok kell a tagokat a későn érő őszi növények betakaritására és ezzel párhuzamosan a vetés elvégzésére. Csakis jól megszervezett munkával biztosithatjuk az ősziek veszteség nélküli betakaritását és az őszi vetés idejében való elvégzését.

Párt- és állami vezetők látogatása a Magyar Autonóm Tartományban

Gheorghe Gheorghiu-Dej, Chivu Stoica, Petre Borila, Leonte Rautu elvtársak és Mihai Florescu elvtárs, kőolaj- és vegyipari miniszter szeptember 6-án a Magyar Autonóm Tartományba érkeztek. A vendégeket a marosvásárhelyi pályaudvaron Csupor Lajos elvtárs a tartományi pártbizottság első titkára, Lukács László elvtárs, a tartományi néptanács végrehajtó bizottságának elnöke, az RMP tartományi bizottsága bürójának tagjai, a tartományi néptanács végrehajtó bizottságának tagjai és a tartomány más párt- és állami aktivistái fogadták.

A párt- és állami vezetők a helyszinen szakértőkkel együtt megvizsgálták a Marosvásárhely közvetlen közelében, a földgáz kémizálására épitendő uj kombinát elhelyezésére vonatkozó javaslatokat. A kombinát teljes felépülése után évente mintegy fél millió tonnányi nitrogénes mütrágyát fog gyártani és jelentős mennyiségben acetilén-származékokat, müanyag, mürost és műfonalak előállításához. A kombinát keretében 150 ezer kilowatt beszerelt teljesitő képességü hőerőművet épitenek. Megvizsgálták továbbá a Maros szabályozásának és energetikai potenciálja felhasználásának kérdését. Az uj kombinát munkásai számára lakásokat épitenek Marosvásárhelyen, ami hozzájárul majd a város urbanisztikai fejlődéséhez.

A párt- és állami vezetők a nap folyamán ellátogattak a Marosvásárhely rajoni náznánfalvi és udvarfalvi kollektiv gazdaságokba. Gheorghe Gheorghiu-Dej, Chivu Stoica és Petre Borila elvtársak, valamint a többi elvtársak megtekintették a gazdasági épületeket és tanácsokat adtak a gazdaságok vezetőinek a gazdasági fejlesztéssel kapcsolatosan. Elbeszélgettek továbbá azokkal a nőkkel, akik részt vettek azon a tapasztalatcserén, amelyet ugyanaznap tartottak Náznánfalván a községek asszonyainak sorában végzett munkáról.

Ezután ellátogattak a marosvásárhelyi Orvostudományi és Gyógyszerészeti Intézetbe, ahol a párt és a kormány vezetői elbeszélgettek számos tanárral és egyetemi hallgatóval.

Délután megtekintették a várost. A párt- és állami vezetők látogatásáról értesülve, ezer meg ezer dolgozó vonult ki az utcákra és lelkesen üdvözölte őket.

A párt- és a kormány vezetői este a marosvásárhelyi Kulturpalotában végignézték egy igen sikeres előadást, amelyen közreműködött az Állami Székely Népi Együttes pionircsoportja, valamint a tartományi vállalatok és falvak több énekkara és tánccsoportja.

Szeptember 7-én ellátogattak a marosvásárhelyi butorgyárba és cukorgyárba, valamint a régeni IFIL vállalatba; a párt- és a kormány vezetői behatóan érdeklődtek a gyártási folyamat iránt, elbeszélgettek munkásokkal, mérnökökkel és technikusokkal.

Ugyanaznap Gheorghe Gheorghiu-Dej, Chivu Stoica és a többi elvtárs elutazott a Magyar Autonóm Tartományból.

Marosvásárhelyről és Régenből való elutazásukkor nagyszámu dolgozó meleg rokonszenvtüntetéssel bucsuztatta a párt- és állami vezetőket.

Újitásokkal növelik a megtakaritások értékét

A Fierarul-gyár dolgozói állandóan kutatják azokat a lehetőségeket, amelyek hozzájárulnak a termelés fokozásához, a belső tartalékok feltárásához és hasznositásához. Számos ujitási javaslat érkezett, melyeknek alkalmazása növeli a termelékenységet s jelentős megtakaritást eredményez.

A selejt felszámolását és ezáltal a megtakaritások értékének növelését célozza Török János és Török Béla párttagjelölteknek az elmult hónapban benyujtott ujitási javaslata is. A 2-es számu részlegen ugyanis a Török-testvérek a zsanérlapok hajlitását végző szerszámhoz ütközőt szerkesztettek. Az ütköző biztositja a selejt kiküszöbölését, ami gyári viszonylatban jelentős anyagmegtakaritást jelent.

Ugyancsak anyag és időmegtakaritást eredményez Tordai János szerszámlakatos ujitási javaslata is, melyet nemrég nyujtott be az ujitó bizottsághoz. A villamosberendezések részére készült záralkatrész gyártásában Tordai János módositásokat alkalmazott, ami jelentős mértékben javitja a záralkatrész minőségét, növeli a termelékenységet és anyagmegtakaritást jelent. A felsoroltakon kivül több értékes ujitási-javaslatot vezetnek be a közeljövőben.

Kiállitáson vesznek részt

Az elmult hónap 20-án kiállitás nyilt Temesváron. A kiállitásra az aradi Muncitorul Pielar kisipari termelőszövetkezet dolgozói is készültek. Ezalkalommal a kiállitásra szánt tárgyakat már jóval a határidő előtt elkészitették és igyekeztek tudásuk legjavát adni a munkában. A szövetkezet termékei közismertek és elismerésnek örvendenek tetszetős kivitelük és jó minőségük miatt. Azonban minden eddiginél szebbet, jobbat készitettek ezuttal és valóban a kiállitáson általános tetszést aratott az aradi Muncitorul Pielar szövetkezet által gyártott 25 lábbeli és a 8 bőrből, valamint müanyagból készült női táska. A siker és elismerés további szorgalomra ösztönzi a szövetkezet dolgozóit.

Ünnep a buzsáki kollektiv gazdaságban

Vasárnap szokatlanul népes volt a buzsáki kollektiv gazdaság székházának udvara. Ünneplőbe öltözött kollektivisták, nők, férfiak csoportokba verődve beszélgettek, várták a nagygyülés megkezdését...

Ünnepeltek a buzsáki kollektivisták — a 40 százalékos előlegosztást ünnepelték. Ez alkalommal sok vendég érkezett a város környékén lévő kollektiv gazdaságokból, mezőgazdasági társulásokból. Eljöttek, hogy megnézzék, miként dolgoztak a buzsáki kollektivisták, milyen termáseredményeket értek el.

Van mivel büszkélkedniök. Huszonkét mázsa 70 kiló buzát takaritottak be hektáronként. De nemcsak a buzánál, hanem a többi terménynél is szép eredményeket értek el. Igy például őszi árpából a tervszerüsitett 2000 kiló helyett 3050 kilót takaritottak be hektáronként. Jó termáskilátás igérkezik a cukorrépánál, kendernél és kukoricánál is. Ugy számitanak, hogy kukoricából mintegy 2900 kiló hektáronkénti átlagtermést érnek el.

Jól dolgoztak a buzsáki kollektivisták. Egyébként ez tunt ki Sabau Petru elvtársnak, a kollektiv gazdaság elnökének jelentéséből is. A kollektivisták tulnyomó többsége részt vett az összes mezőgazdasági munkálatokban s lelkiismeretesen dolgozott. Az 1-es számu mezei brigádból különösen Monea Valer, Pósa Anna, Menczel Anna, Zabán Péter, Kovács Klára, Gulácsi Károly, Molnár József és mások tünteb ki, akik mindig jóminőségü munkát végeztek. Sok iluen kollektivistával büszkélkedhet a gazdaság. Barta István, Juhász Ferenc, Sabau Gheorghe és mások a 2-es számu mezei brigádból ugyancsak lelkiismeretes munkájukkal érdemelték ki a tagság elismerését.

Azok a kollektivisták, akik rendszeresen jártak munkába s tevékenységükkel állandóan hozzájárultak a gazdaság fejlesztéséhez, szép javadalmazásban részesültek. Moldovan Gheorghe családjával például 577 munkanap egységet teljesitett s 23.230 kiló buzát és 635 kiló árpát kapott 40 százalékos előlegként. Barta István egyedül dolgozott. A végzett munkanapokért 976 kiló buzát és 268 kiló árpát, Lazar Vasile pedig 1488 kiló buzát s 409 kiló árpát kapott előlegként.

Vannak azonban kollektivisták, akikkel nem büszkélkedik a tagság. Ezek közé sorolható Piepianaru Saveta, aki 25, Keve István, aki mindössze 5 munkanapegységet teljesitett ebben az évben. A kullogók közé tartozik Veres István és Cirian Ileana is, akik 7, illetve 18 munkanapegységet teljesitettek. Örvendetes tény azonban, hogy kevés ilyen kollektivistát számlál a tagság. A tagok tulnyomó többsége becsületesen, szorgalmasan dolgozik, hozzájárul a gazdaság erősitéséhez. A kommunisták és az élen járó pártonkivüli kollektivisták meggyőző munkájának eredményeként idén ujabb 93 család lépett a gazdaságba, 182 hektár földdel.

A jelentés megemlitette azt is: a jó termés lehetővé tette, hogy nagy mennyiségü gabona átadására kössenek szerződést az állammal. Ilymódon a buzsáki kollektivisták is hozzájárultak a központositott állami alap gyarapitásához.

A nagygyülés után a TEBA-gyár kulturcsoportja jól sikerült müsorral szórakoztatta a kollektivistákat.

H. I.

„A szocializmus épitése és a szocialista realizmus müvészete" cimü kiállitást megnyitása óta mintegy 2500-an tekintették meg. Az aradi üzemek dolgozói, a CFR szakiskolások, középiskolások és kollektivisták ismerkednek a kiállitott tárgyakkal. A szocializmus épitése során létrejött nagyszerü megvalósitásokat ábrázoló fényképeket és a városunk üzemeiben előállitott gyártmányok miniatür másait nagy érdeklődéssel szemlélik a látogatók. A megnyitást követő napon Marosvásárhelyről és Kolozsvárról nagy létszámu kiránduló csoport kereste fel a Kulturpalota termeiben megrendezett kiállitást.

TÁVIRAT

Todor Zsivkov elvtársnak,
a Bolgár Kommunista Párt KB első titkárának

Anton Jugov elvtársnak,
a Bolgár Népköztársaság Minisztertanácsa elnökének

Dimitar Ganev elvtársnak,
a Bolgár Népköztársaság Népi Gyülése Elnöksége elnökének

SZÓFIA

A Bolgár Népköztársaság nemzeti ünnepe — a fasiszta iga alóli felszabadulás 15. évfordulója alkalmából az RMP Központi Vezetősége, a Minisztertanács, az RNK Nagy Nemzetgyülése Elnöki Tanácsa, valamint országunk minden dolgozója nevében forró üdvözletünket és legőszintébb szerencsekivánatainkat tolmácsoljuk Önöknek, drága Elvtársaink és az egész bolgár népnek.

Nagy ünnepnapjukon a román nép teljes szivből örvend azoknak a történelmi jelentőségü sikereknek, amelyeket a szocializmus épitésének utján a bolgár dolgozók elértek, akik a szabad alkotó munka 15 esztendeje alatt, dicsőséges kommunista pártjuk vezetésével, teljes fejlődésben lévő, haladott szocialista országgá változtatták Bulgáriát.

A román nép nagyra értékeli az állandóan fejlődő és mélyülő román—bolgár barátságot, mely szomszédos és testvéri országaink gazdasági és kulturális felvirágzását, a Szovjetunió vezette szocialista tábor sziklaszilárd egységének erősitését szolgálja.

Teljes szivünkből kivánunk Önöknek, drága Elvtársaink és a bolgár népnek ujabb sikereket a szocialista hazájuk felvirágoztatásáért, a román—bolgár barátság állandó erősitéséért, a népek közötti béke és együttműködés ügyének győzelméért folyó harcukban.

Gh. Gheorghiu-Dej,
a Román Munkáspárt Központi Vezetőségének első titkára

Chivu Stoica,
a Román Népköztársaság Minisztertanácsának elnöke

Ion Gheorghe Maurer,
a Román NK Nagy Nemzetgyülése Elnöki Tanácsának elnöke

Nagygyülés a Georgi Dimitrov vagongyárban a Bolgár NK nagy nemzeti ünnepe alkalmából

A tántorithatatlan bolgár kommunista harcosnak, a nemzetközi munkásmozgalom nagy alakjának, Georgi Dimitrovnak nevét viselő aradi vagongyár dolgozói lelkes hangulatu ünnepi gyülés keretében emlékeztek meg a Bolgár Népköztársaság legnagyobb nemzeti ünnepéről, a fasiszta diktatura megdöntésének 15. évfordulójáról.

Az ünnepi gyülést Blagaila Ioan elvtárs, az üzemi bizottság helyettes elnöke nyitotta meg. Ezután Bosneac Gheorghe vezérigazgató elvtárs emlékezett meg arról a felfelé ivelő utról, amelyet a Bolgár Népköztársaság dolgozói, a Bolgár Kommunista Párt bölcs vezetésével az elmult 15 esztendő alatt megtettek.

Az egybegyültek ezután lelkes hangu üdvözlő táviratot intéztek a szófiai Georgi Dimitrov mozdony- és vagongyár dolgozóihoz, valamint a Bolgár NK bukaresti nagykövetségéhez.

Szorgalmas ifjak

A Dózsa György butorgyár IMSz szervezetének tagjai jó eredményeket érnek el mind a termelési, mind a szervezeti élet terén. Az IMSz bizottság Varga István titkárral az élen behatóan foglalkozik a fiatalok nevelésével. A szenvezeten kivüli ifjakat igyekszik az IMSz tagok szinvonalára emelni. Ennek eredményeként az elmult 8 hónap alatt husz uj taggal erősödött a gyár IMSz alapszervezete.

Az IMSz tagok arra törekednek, hogy állandóan fejlesszék politikai, ideológiai és szakmai ismereteiket. Ragaszkodnak idősebb elvtársaikhoz, akiktől szakmai segitséget kapnak. A szakmában idősebb munkások támogatásával az ifjak gyorsan elsajátitják az asztalosmesterség minden csinját-binját. Orga Viorel, Toderas Alexandru, Solyóm Erzsébet, Gáll Erzsébet és mások máris jó példát mutatnak a többi dolgozó előtt odaadó szorgalmas munkájukkal. Előirányzatukat átlagosan 20—30 százalékkal haladják tul.

Grünstein László,
levelező.

Áthaladt Aradon az RNK 1959 évi kerékpáros körversenyének mezőnye

Ritkán látott eseményben volt része Arad közönségének kedden délután. Ugyanis a városon haladt keresztül az RNK 1959 évi kerékpáros körversenyének mezőnye...

A városi néptanács épülete előtt 3 óra után már gyülekeztek az érdeklődők, hogy tanui lehessenek a nagyszabásu verseny egyik igen érdekes szakaszának. Fél 4 órakor megérkezett a hangszóros gépkocsi. Tájékoztatta a megjelent közönséget az RNK 1959 évi kerékpáros körversenyének eddigi lefolyásáról, közölte, hogy a nyolcadik utszakasz után Cosma Ioan, a Bukaresti Dinamo versenyzője vezet, ő a vezetőnek járó sárga mez birtokosa. A csapatversenyben is a Dinamo halad az élen. Közli, hogy 4 óra után néhány perccel érkezik meg a városi néptanács székháza elé a versenyzők első csoportja... Majd tánczenét közvetit. Közben az érdeklődők tömege egyre nő. A Köztársaság utja két oldalán sokezer főnyi néző várja türelmesen és fegyelmezetten a versenyzőket. Példás a rend mindenütt.

Négy óra mult 5 perccel. Befutnak a birókat, filmeseket, fotoriportereket, ujságirókat szállitó gépkocsik. Jelentik, hogy a versenyzők első csoportja elérte Zimándot, 10 perc mulva Aradon lesznek. És valóban, amikor a városi néptanács toronyórája 4 óra 15 percet mutat, az utvonalon hangos morajlás fut végig: jönnek a versenyzők. Izgalmas végküzdelem alakul ki az uttestre felrajzolt célvonal előtt. A 33-as startszámot viselő Musa (Olimpia) a cél előtt megugrik és fél géphosszal nyer a 19-es startszámu Simion (CCA) előtt. A harmadik helyen Porceanu (Victoria, 23-as startszám), a negyediken Stoica (Vointa) végzett, akinek száma 27-es volt. Utánuk tömött bolyban az élmezőny többi tagja, köztük a sárga trikós Cosma, valamint Gödöllői és Urbán magyar versenyzők. A kerékpárosok folytatják utjukat Temesvár, a IX. szakasz végcélja felé... A mezőny többi tagja messze lemaradt. Hét perccel a vezetők után haladtak keresztül Aradon Petrenut (Olimpia) és Hora (Victoria), majd ismét percek multva a 9-es startszámot viselő Sztupar, a belgrádi Partizán versenyzője karikázott végig az utvonalon. A mezőny többi tagja messze lemaradt...

Néhány perccel az élcsoport áthaladása után a hangszóros gépkocsi, az ujságirókat és fotoriportereket szállitó gépkocsik elindultak Temesvár felé, hogy a versenyzőket megelőzve ott legyenek a IX. szakasz céljánál...

Még csak azt irjuk meg, hogy a rajt Nagyváradról 12,45 órakor volt, s Aradra 3 és fél óra alatt érkezett meg az élmezőny, ami kitünő teljesitménynek számit és ez a nagyszerü verseny valóban igénybe veszi a résztvevők képességeit.

(m. s.)

Vidáman, hasznosan telt el a nyári szünidő

Rövidesen véget ér *a hosszu nyári vakáció. Kis és nagy diákok a tanszereik között rakosgatnak, ujakat vásárolnak, készülnek a tanévre. Letörölgetik az iskolatáskáról a hosszu pihenés alatt rárakódott port, s közben emlékezetükben felelevenednek a nyári táborozások, kirándulások.*

— De szép is volt a nyár! — emlékezik Petrescu Mariana, Lerner Lucsia és Sonn Sanyi a gyermekkönyvtár kis munkaközössége. Sonn Sanyi, bukaresti pionir „majdnem" olyan jól érezte magát Aradon, mint mult nyáron a tengerparti üdülőtáborban kis pajtásaival. Tévedés ne essék: a „majdnem"-ért csak tartsa a tenger a hátát, mert csupán ő hiányzott Sanyinak, hiszen az aradi pajtások is értenek ahhoz, hogyan töltheti minél kellemesebben a szép nyári vakációt. Erre csábit az öreg Maros és az egyre szépülő, fiatalodó parkok, játszóterek. No meg a gyermekkönyvtár! Mennyi mese, vers, kalandos elbeszélés, utleirás között válogathat az a sokszáz gyerek, aki rendszeresen ellátogat ide.

Hartmann Olga könyvtárosnő nem is győzi egyedül az igényes kis olvasók kiszolgálását. Ezért alakitott több kis munkaközösséget. Mindegyik hetenként kétszer-háromszor kerül sorra. Mindannyian várják ezt a napot, sohasem hiányoznak, vagy késnek. Szinte valamennyiüknek megvan a maga olvasótábora. Névszerint ismerik a kis könyvrajongókat.

Azt is tudják már *ki milyen tárgyu olvasmányok iránt érdeklődik. Nem egyszer előre kikészitik a könyvet a rendszeres könyvtárlátogató számára. Nagy keletjük van Gajdár, Arkagyij és Verne Gyula kalandos regényeinek. A tizennégyévesek már Victor Hugo müveit keresik. A Nyomorultak cimü regényét például naponta hatan is kérik. Petrescu Adrian és Dascal Valentin olvasmányai között szinten szerepelnek Victor Hugo müvei. A két fiu különösen sokat olvas nemcsak a szünidőben, hanem a tanulás utáni szabadidőben is. Negomireanu Vasile az 5-ös számu középiskola tanulója is kedveli a kalandos olvasmányokat, utleirásokat.*

A kisebbek, elsősök, másodikosok a mesék, képeskönyvek világán keresztül ismerkednek a széppel, tanulják megkülönböztetni a jócselekedetet az álnokságtól.

— Szabó Ildikó még kicsi és néha előfordul, hogy m- késik a könyvekkel. Csak második elemista lesz az idén, mégis már nagyon sok mesét olvasott — számol be Sonn Sanyi. Ez a bukaresti kisfiu itt az aradi gyermekkönyvtárban nagyon sok kis pajtással ismerkedett meg, akikről bizonyosan sokat mesél majd a fővárosi 15. számu iskola ötödosztályosainak.

Van miből válogatni

S a könyvtár állandóan gazdagodik. A huszezer kötet mellé a napokban ötszáz uj könyv és a gyermekek több mint háromszáz ajándékkönyve került a polcokra. A kis könyvtárosok ottjártamkor nagy igyekezettel takaritották, rendezgették az állványokat, hogy a tanév megkezdése után még könnyebben, gyorsabban történjék a könyvcsere. Lerner Lucsia a sokat olvasott könyveket szépen megragasztja, kisimitja a meggyürődött lapokat. Bár kevesen vannak már, akik nem ügyelnek a könyvtári példányszámokra, mégis megrongálódnak a kötetek a gyakori forgatástól. A kis olvasók mind közelebb kerülnek a könyvtárhoz. Jelentős szerepe van ebben a néhány hete megtartott mesedélutánnak is. Hartmann Olga könyvtárosnő segitségével sikerült dramatizált előadást szervezett. Mintegy 200-an tekintették meg a Jelmezbál az óvódában cimü előadást.

Rendeztek ezenkivül más előadásokat is. Lerner Lucsia énekszámokkal és szavalatokkal szerepelt. Nemcsak szervezett és toborozott, hanem önmaga is tevékenyen kivette részét a müsorokból. Ezek a rendszeres találkozások az olvasókkal azt eredményezték, hogy ma már naponta százan is ellátogatnak a könyvtárba. Cetafean Petru a legfiatalabb olvasók közül való, de már ő is negyven könyvet olvasott, mióta megismerkedett az ábécével s ez nemrégen történt, hiszen csak második osztályos lesz ezen az őszön.

A gyermekkönyvtár *hü barátaira az iskolaév kezdetével komoly feladatok várnak. Sokan talán a tanévben ritkábban keresik fel. De ezen a nyáron olyan jó barátságot kötöttek vele, hogy a következő vakációban biztosan újra visszatérnek valamennyien.*

Gáll Magda

Gratikonok „vallomása"

A Vörös Trikó-gyárban sok dolgozó hetekkel, hónapokkal előre termel.

Erről beszélnek a grafikonok.

Kint még őszi napfényben virul a táj, de a feketekockás papiron a grafikon piros vonala átuszott már októberen is. Novembernél tart. Az egyik termelési görbe felett a téglalap alaku keretben ezt olvasom: György Mária, Rashel-osztály. A többit elmondják a számok. Pontosan jár a munkába — erről beszél a heti kimutatás. Jó minőségü anyagot ad. — Ezt jelenti a fehér, selejtnek hagyott kocka. Jól kihasználja a munkaidőt, lendületesen dolgozik, sok szorgalommal, példamutatóan tulteljesiti tervét. Minderről a vörös vonal beszél, az eredmények jele.

De nemcsak György Mária nevéhez fűződik ez az eredmény, aki novemberre termel, hanem Földényi Annáéhoz, Rotar Magdáéhoz, Ianculescu Ladislauéhoz és a többiekéhez is. Ők valamennyien két hónappal előre termelnek. Utánuk sokan vannak még, akik hetekkel „ugrottak" előre.

Lent, a részlegeken arról beszélnek: olyan mozgalmat indítanak, hogy minden dolgozó érje el az élmunkások szinvonalát. Ma még nem szervezett mozgalom ez, csak beszélnek róla, de holnap már tettekkel igazolják. Mert a Vörös Trikó dolgozói valóra váltják célkitüzéseiket.

S mert igy van, nem telnek eseménytelenül a napok.

Hirek a kisipari termelőszövetkezetek művelődési életéből

A Plasticában

az utóbbi időben fellendült a kulturális tevékenység a mükedvelő együttesek lelkesedésével vettek részt a Termelőszövetkezetek Tartományi Szövetségének, felszabadulásunk 15. évfordulója tiszteletére szervezett versenyében. A szövetkezet tánccsoportja, a verseny városi szakaszán a magyar tánccal kivivta az első helyet. De ami még szebb teljesitmény, a tartományi szakaszon is veretlenek bizonyult: onnan is első díjjal tért haza. A rigmusbrigád sem vallott szégyent. A verseny városi szakaszán az első helyre került. Temesváron pedig dicséretben részesült. Nem kis érdem az sem, hogy mindkét mükedvelő csoport az utóbbi két hónapban betanult. uj müsort mutatott be.

A szólisták is megállták helyüket és szereplésükkel öregbitették a szövetkezet mükedvelőinek hirnevét. Toader Ioan román népdalokat, Mateuț Elisabeta pedig magyar népdalokat énekelt. Fellépésük minden alkalommal kellemes élményt jelent, ezért érdemelték ki a verseny városi szakaszán is a második helyezést.

Talán nem érdektelen megjegyezni azt sem, hogy a művelődési élet fellendüléséhez a szövetkezet vezetősége is hozzájárul.

Az Unirea

mükedvelői is népszerüek városunkban. Ünnepnapokon, nagygyüléseket követő müsorokban gyakran szereznek kellemes felüdülést fellépésükkel. Legutóbbi emlékezetesebb előadásukat a Puskin kulturotthonban és a Nyári Szinházban tartották a Kultura Tiznapos Ünnepe keretében.

A kulturmunkában megnyilvánuló fiatalos lendület itt annak is tulajdonitható, hogy ahol szükségesnek látszott, felfrissitették az együttest. Ez történt például a tánccsoporttal, amelyet juniusban ujjászerveztek.

Említést kell tennünk a rigmusbrigádról is. Az augusztusban megtartott szövetkezeti közgyülésen a brigád előadást tartott és müsorába — igen helyesen — a vállalat munkaközösségének életéből meritett számokat iktatott.

A szövetkezetben nyolc vándorkönyvtár van. A könyvtárosok lelkiismeretesen, figyelemmel végzik feladatukat.

A Muncitorul Pielar

szövetkezet művelődési életének erőssége a rigmusbrigád. Említésre méltó, hogy tevékenységében nincs zökkenő, ellankadás. Müsorai közkedveltek. És valóban nem is lehet másként, hisz ezek a müsorszámok főként a dolgozókat foglalkoztató kérdésekről szólnak — persze szórakoztató, nevelő formában.

Jól működnek a szövetkezet különböző egységeinek vándorkönyvtárai is. Az olvasóknak nem nagyon akadhat panaszra okuk, megtalálják az izlésüknek, érdeklődésüknek megfelelő müveket, ugyanakkor a szakmába vágó könyveket is. Legszivesebben a mai irók könyveit forgatják, de nagyon népszerüek a hazai és magyar klasszikusok is. A könyvek iránti növekvő érdeklődésnek legutóbb azzal igyekeztek eleget tenni, hogy augusztus 23 tiszteletére a bőrdiszmü osztályon ujabb vándorkönyvtárat létesitettek.

Fejlődik a világosi fogyasztási szövetkezet

A világosi fogyasztási szövetkezet munkaközösségének legfőbb célja a vásárlóközönség igényeinek fokozott kielégitése. Ennek érdekében egész sor intézkedést vezettek be s ezenkivül a község központjában egy fém- és vegyipari cikkeket árusitó üzletet nyitottak. Az uj üzletben kerékpárokat, varrógépeket, robogókat, villamos háztartási felszereléseket, üvegárut, edényeket, festék és vegyianyagokat és sok más cikket vásárolhatnak a község lakosai.

Amikor az uj üzlet megnyitására került sor Ludae Ion, az egység vezetője büszkén jelentette, hogy 1500 lej értékü megtakaritást ért el. Ugyanis önkéntes munkával maga festette át az üzlet berendezését, maga szerelte a villanyvezetéket azzal a céllal, hogy jelentős kiadástól mentesitse a szövetkezetet. Az uj üzlet megnyitása után természetesen jelentős mértékben megnövekedett a forgalom s naponta sokezer lej értékkel több árut adnak el, mint azelőtt.

Világos dolgozó parasztjai közül augusztusban igen sokan uj tagokként léptek be a fogyasztási szövetkezetbe. Az uj tagok belépésével egyidőben a világosi szövetkezet részjegye 16 ezer lejjel növekedett. Az uj tagok beszervezését a fogyasztási szövetkezet dolgozói mozditották elő jó munkájukkal, mint Maurer Ioan, Terebentiu Valeriu, Hirja Petru, Dus Veronica, Tumeli Iosif.

Badescu Stefan,
levelező.

Fáradhatatlan kultúrmunkás

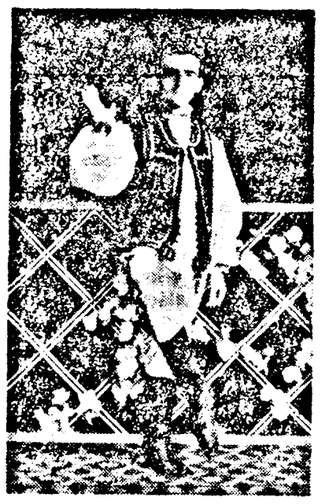

1948-ban a biharpüspöki iskola VI. osztályos tanulói tánccsoportot alakitottak. A tanárnőnek feltünt Ghitea Iosif jó taktusérzéke. Ügyes mozdulatai az egyszerü kis táncban is érvényre jutottak. A tanárnő ezentul többet foglalkozott a fiuval.

Ennek ma már több, mint tiz éve. Azóta Ghitea Iosif szinpadok százain ropta a román és magyar táncokat. Taps és siker feledtette vele a fáradtságot.

A TEBA-gyári klub nyitott ablakán át tompa szivveréskénti jut el hozzánk a textilüzem gépeinek egyenletes lüktetése. Már a délutáni müszak dolgozói járnak a gépek között. Ghitea Iosif délelőtt dolgozott. A fonóda fiatal munkása, mint sok száz társa, délutánonként a klubban keresi szórakozását. Ezalkalommal a ping-pong asztal mellett találtam. Abbahagyta a játékot, elbeszélgettünk. Táncokról, táncosokról, városi és falusi szinpadokról emlékezett.

Textiliskolát végzett, majd a December 30-gyár munkása lett. Tevékenyen bekapcsolódott az üzem művelődési életébe. Szeretettel és nagy odaadással vett részt a tánccsoport munkájában. A hozzá hasonló tehetséges és szorgalmas fiatalokból álló tánccsoportot 1953-ban az a nagy megtiszteltetés érte, hogy részt vehetett a bukaresti Világifjusági Találkozón.

A Bukarestben töltött két hét annyi maradandó emléket termett, hogy azokat feledni nem lehet. Igyekeztek is a fesztiválon, hogy müsorukkal meghálálják a kitüntetést.

Már megérkezésük második napján előadták a sikulai lakodalmast. A fesztivál ideje alatt a 14 pár összesen nyolcszor táncolta el hatalmas sikerrel a 24 perces táncot. Gyakran 2—3000 főnyi nézőközönség előtt. Kocsis Margit tanárnőre, aki annyi törődéssel és fáradtsággal készitette fel a fesztiválon dijat nyert fiatalokat, ma is szeretettel gondol.

Alkalma volt Ghitea Iosifnak szovjet, kinai, lengyel és mexikói táncosok eladását is végignézni. Valamennyien együtt örültek a messzi földről Bukarestbe sereglett táncosok sikerének.

Feledhetetlenül szép emlék marad az a délelőtt, amikor a szomszédságukban elszállásolt olasz ifjusági küldöttség felkereste a román táncosokat, hogy személyesen is megismerkedjék a sikulai lakodalmas előadóival. A barátkozás során az aradi textilesek, a két olasz diák és a négy olasz ifjumunkás alkotta kis közönség előtt ráadásként ismét eljárták a sikulai lakodalmast.

Ghitea Iosif kitartással és nagy odaadással vesz részt továbbra is — ma már a TEBA-gyáriakkal — az üzemi tánccsoport munkájában.

Az üzemben ma is fáradhatatlanul toboroz uj tagokat a kulturcsoportba. Ghitea Iosif bátoritó szavai nyomán Gorgan Marioara és Barla Alexandrina fiatal szövőnők, valamint Mihaiescu Ioan ma már meggyőződtek róla, hogy csak a kezdet nehéz. Az augusztus 23-i müsorra már együtt készültek.

A TEBA-gyári tánccsoport erős pillére Ghitea Iosif. Már nem egyszer bebizonyitotta, hogy nemcsak tehetséges táncos, de jó szervező is. Néhány hónapig a nagyváradi textilgyárban dolgozott. Rövid ott tartózkodása alatt a Vasile Roaita üzemben olyan tánccsoport összehozásában vette ki részét, amely négy hónap alatt tizenhatszor látogatott el a falusi kulturotthonokba. Másik jó példa: köteles katonai szolgálata alatt egy nagyváradi esztergályossal együtt olyan legénytáncot tanitott be a fiuknak, amellyel a hadsereg tartományi kulturversenyén második dijat nyertek.

Mindez biztató a jövőre nézve. Ghitea Iosif még nagyon sok fiatallal kedveltetni meg az üzemben a népi táncokat.

G. M.

A hét filmjei

DÓZSA GYÖRGY mozi: Az urhatnám polgár. NICOLAE BALCESCU mozi: A „Denevér" repülőraj. I. L. CARAGIALE mozi: Az arali halászok. HERBAK JÁNOS mozi: Külvárosi románc. IFJUSÁGI mozi: A brüsszeli kiállitás. PROGRESUL mozi, Ujarad: A szerelem legendája. SOLIDARITATEA mozi, Gáj: A pármai kolostor.

Rádiómüsor

Szerda, szeptember 9.

BUKAREST I. 6: Hirek. 6.15: Román népzene. 6.45: Szórakoztató zene. 7: Hirek, központi sajtószemle. 7.15: Katonadalok. 7.30: Pioniradás. 8: Miről irnak a mai lapok. 8.30: Zene. 9: Könnyüzene. 10: Részletek Verdi operáiból. 11: Hirek. 11.03: A népek folklorjából. 11.33: Esztrád muzsika. 12: Koreai dalok. 12.20: Vasuti csomópont (Riportmüsor). 12.35: Szovjet operettmuzsika. 13: Hirek. 13.05: Vincent d'Indy: Zongoraverseny egy régi francia daira. 14: Esztrád muzsika. 14.30: Szimfonikus variációk. 15: Hirek. 15.05: Müsorismertetés. 15.10: Zenei müsor élmunkásoknak. 15.40: Gigli énekel. 16.15: Itt Moszkva beszél 16.45: Zeneszerzőink a nagy barátságot éneklik. 17: Hirek. 17.25: Könnyü-zenei müsor. 18.30: A bolgár zene hete. 19: Hirek. 19.05: Rádióriport. 20: Hirek. 20.20: Jóéjszakát gyerekek. 20.25: Kulturális müsor. 20.35: Keringők. 21: Iskola és élet. 21.40: Román népdalok. 22: Hirek, sport. 22.47: Richard Strauss szerzeményeiből. 23.52: Hirek.

BUKAREST II. 14: Hirek. 14.07: Román népi táncok. 14.30: Dalok. 14.40: Irodalmi müsor. Bulgária felszabaditásának 15. évfordulója alkalmából. 15: Szórakoztató zene. 16: Hirek. 16.15: A hét dala. 16.50: Orosz nyelvlecke. 17: A bolgár zene hete. 17.20: Bulgária felszabaditásának 15. évfordulója. 17.30: Orvosi tanácsok. 17.35: Operarészletek. 18: Hirek. 18.05: Könnyüzene. 18.25: Román népzene. 19: Román könnyüzene. 19.30: Invázió. Rádiójáték Leonov darabja nyomán. 21.15: Dalok. 21.30: Hirek, sport. 22.05: Könnyüzene. 22.30: Ismert román népdalok. 23: Hirek. 23.15: Éji hangverseny.

Sporthirado Sporthirado

Szerdai jegyzetek

Labdarugó csapataink közül ezuttal fenntartás nélkül csak a textilgyáriakat dicsérhetjük. Döntetlen eredményt elérni Sztálinvárosban a Steagul rosu ellen, sikernek számit. Az együttes a Farul ellen már észlelt lelkes küzdeni-tudásról tett tanubizonyságot, különösen a játék válságos pillanataiban. Szerintünk, ha továbbra is szivvel-lélekkel küzdenek, akkor ez a további sikerek legbiztosabb záloga. De kiütköztek az együttes hibái is a vasárnapi mérkőzésen. A védelem figyelmetlenségére gondolunk elsősorban. A Steagul rosu vezető góljánál rosszul állt fel a sorfal, elzárták Coman elől a kilátást, aki csak akkor eszmélt fel, amikor már a labda a hálóban táncolt. Egyébként a második sztálinvárosi gólt, mint ahogyan a mérkőzésről szóló tudósitás is rávilágit, ha Coman kissé figyelmesebb, elkerülhették volna. Az aradi kapus tehát nincs a legjobb formában.

Gyengén játszott a CFR csatársora vasárnap. Az együttes megérezte Negru II hiányát. Ez mondjuk, mentség, de nem teljes magyarázat. Hiszen, ha Janovits kissé bátrabban játszik, két nagy helyzetéből legalább egyet értékesithetett volna... Beszélgettünk a vasárnapi mérkőzésről Reinhardt János edzővel, akinek ugyancsak az a véleménye, hogy a támadósor gyenge játéka miatt vesztették el Aradon az igen értékes pontot. De az edző már a következő mérkőzésekre is gondol és ugy igyekszik megszervezni továbbra is a csapat játékát, hogy hátravont középcsatárral és két előretolt gyors összekötővel (Negru II és Janovits) küzdjenek. Ebben az elgondolásban játszottak vasárnap is, Merle hátravont középcsatár volt, viszont csak egy gyors összekötő Janovits volt a csatársorban, de ő is félénken futballozott. Donról pedig köztudomásu, hogy inkább építő, mint áttörő csatár. Reméljük, hogy Negru II csatasorba állásával a CFR játékosok maradéktalanul keresztülviszik az edző elgondolását...

Az UVA (Amte) védelemre rendezkedett be Nagybányán. A játék tekintélyes részében sikerült is tartania a döntetlen eredményt és csak a befejezés előtt 17 perccel ért el gólt a nagybányai csapat. Ezután azonban már nem volt megfelelő ereje az aradi csapatnak, hogy kiegyenlitsen. Mert, mint történni szokott, most már az egy góllal vezető csapat játékosai minden eszközzel igyekeztek tartani az eredményt. Ez sikerült is számukra. Mindenesetre Albu edző előtt továbbra is a támadósor gólképessége feljavitásának problémája áll, ha ez sikerül, akkor a vagongyáriak ott lesznek az élcsoportban...

Vizilabdázóink kemény küzdelemben győztek a jó játékerőt képviselő lugosi csapat ellen. Ezzel minden bizonnyal megszerezték a második helyet csoportukban. Jó játékkal azonban adósak maradtak. Mintha edzéshiány ütközött volna ki a csapaton. Ez talán érthető is, hiszen a mérkőzést megelőző napokban alaposan hüvös volt az időjárás, amely megnehezitette a nyitott uszodában az edzéseket. De ezen egyelőre nem segithetünk...

Látványos mérkőzésen győzött az ICA kézilabda csapata. A mérkőzésen azonban kisszámu néző jelent meg. Ez a tény ismét felveti azt a sürün visszatérő problémát, hogy a kézilabda mérkőzéseket, éppen e szép sportág népszerüsitése érdekében az A-, vagy B-osztályu találkozások előtt kell megrendezniök. Reméljük, hogy végre az illetékesek a szakbizottsággal együtt megtalálják ennek a módját.

Messer Sándor

HIRDETÉSEK

Közlemény

A Combustibil tartományi igazgatósága a fajegytulajdonosok tudomására hozza, hogy az 1959. évi I. és II. szelvényére igényelhető tamennyiség kiváltásának utolsó határideje 1959. szeptember 30. Ezen időpont után végérvényesen beszüntetik a fa kiszolgáltatását ezekre a szelvényekre.

A „PRECIZIA" kisipari termelőszövetkezet

óra javító részlegei

a következő helyeken müködnek:

Köztársaság utja 24, 80, 90 szám alatt,
Eminescu utca 4 szám alatt,
Liszt Ferencz utca 2 szám alatt,
I. C. Frimu utca 5 szám alatt.

Órák gyors, pontos javitását és átalakitását vállaljuk.

Beiratkozások az aradi egészségügyi iskolacsoport technikai egészségügyi iskoláiba

A fogtechnikusok, orvosi ápolónői technikusok és gyermekgyógyászati technikusok és védőnővér technikusok, szülésznő technikusok, gyógyszerész technikusok és egészségvédelmi technikusok iskoláiba felvételre jelentkezhetnek a középiskolák X., illetve XI. osztályának végzettjei (érettségi bizonyitványnyal). Korhatár 17—25 év.

A felvételi vizsgákra szeptember 1. és 25. között lehet beiratkozni az aradi egészségügyi iskolacsoport székházában (Köztársaság utja 77 szám).

A kitöltött beiratkozási kérvény ürlaphoz a következő okmányokat kell mellékelni:

— Születési bizonyitvány (hitelesitett másolat).

— Iskolai bizonyitvány (eredeti érettségi bizonyitvány).

— Orvosi bizonyitvány (RBV vizsgálat és tüdőröntgen).

— Anyagi helyzetet igazoló tipusnyilatkozat.

— Szülők fizetéséről szóló igazolás.

A felvételi vizsgát szeptember 25. és október 1. között tartják.

Az orvosi-ápolónői technikusok, gyermekgyógyászati technikusok, védőnővér technikusok és szülésznő technikusok iskoláiba csak leányokat vesznek fel.

A fogtechnikusok és gyógyszerésztechnikusok iskoláiba fiukat és leányokat, az egészségvédelmi technikusok iskolájába csak fiukat vesznek fel.

Felvilágositásokkal az aradi egészségügyi iskolacsoport titkársága szolgál, Arad, Köztársaság utja 77 szám.

A DIMITROV VAGONGYÁR

esztergályosokat, marósokat és köszörüsöket alkalmaz

MŰSZAKRÓL-MŰSZAKRA

Riport a Dimitrov gyárból

A város pihenni készül. Utolsókat sóhajtanak az utcák s a házakban lehalkítják a rádiókat. Az utcák lüktetése is elcsendesül. Az ablakszemek mögött buksi gyermekfejek kisvonatról álmondnak s míg az este az álom finom selymes szálát szövi, nem is olyan messze a város északi peremén, a Dimitrov-gyárban — igazi vagonokat gyártanak szorgos munkáskezek.

Este féltíz felé érkezem. A piros villamos félig telve rohan Gáj felé. A gyár uj kapuja felfurja fényeit az égbolt felé s büszke homlokzatán zöld fényben ivelnek a neonszálas betük. Oldalt, a ferde tető lágy hajlatában rejtett világitás önti fényzuhatagát az élmunkástáblára, melyen markáns arcu emberek néznek a távolba.

A kapus figyelmesen forgatja kezében megbizólevelemet, sokáig nézi a gépelt sorokat, szemügyre vesz s ennyit mond:

— Rendben van, mehet.

S én megyek. Jobbra tőlem az erőmü dohog. A nagy lendkerék szédületesen forog, a fogaskerekek hajszálpontosan akaszkodnak egymásba. Lent az udvaron két ember tempósan hányja a fekete szenet a görgős futószalagra. Előttem üveg- és fénykolosszus: a vagonszerelde. A vagongyártás finom müszere, amely hajszálpontosan müködik. Üvegtetején felfelé villan kékesen a villanyhegesztők lángja s nagy kalapácsütések visszhangzanak a hosszu csarnokban.

Az óra mutatója a tizesen van. Radița Gheorghe IMSz tag, csoportvezető, az óra mutatóját nézi, csóválja a fejét.

— Rohan az idő? — kérdem.

Kezével végigsimít arcán, pedig nem gyöngyözik rajta izzadtság. Szokásból teszi, inkább a hangsuly kedvéért.

— Bizony rohan, — mondja, majd megfordul s nagy léptekkel siet egy felforditott billenő szekrényhez, melynek tetején hatan állnak, valamennyien hegesztők s villogtatják a kékes fényeket.

Radița is kezébe veszi a fogót, beáll, megkoppintja a pálcát, hogy van-e „kontakt" benne, azután hegeszt. Sercegve olvad a vas. A fekete üvegen keresztül csak egy fényvonal látszik. Egyszeresek megáll s elkiáltja magát:

— Hé, Ionel!

— Mi van? — szól vissza egy hang.

— Nyomd közelebb azt a pálcát. Nem hallod, hogy pereg?

Valóban mintha nagy magasságból borsószemeket hullatnának a vasra. Most megszünik. Radița ismét rákapcsol. Két hegesztés között mondja:

— Ionel most került ki a hegesztő iskolából. Sokszor elvéti, távoltartja a pálcát s ilyenkor meghallom, hogy pereg. Rá kell szólni és akkor ismét megy.

A holtvágányon a kész vagonokat festik, olyan pirosra, mint a tégla szine.

A mester jön, karonfog s felmegyünk a vaslépcsőn. Olyan ez a lépcső, amilyen a hajó fedélzetén szokott lenni, de „földi hajó" tetejére vezet. Hereț Ioan és Pribeac Nicolae sűritett levegőjü furógéppel a csapágyak helyét furják...

...Gligor Pavel kommunista, lakatos, oldalfalakat szerel. Nagy „svengoló" kalapáccsal egyengeti helyére a tizmillimétereс lemezt, hogy cseng bele az ember füle.

Mellémlép, zsebre teszi kezét s némán nézi a mammutfalat. Nyolcvan tonnás billenő vagon fala. Jön a daru, leereszti fényes acélkarjait s vijjogva emeli fel. Viszi a szerelőkhöz.

Gligor alsóajkába harapva figyeli a darut, majd összeszedi a szerszámokat, helyére teszi a nagykalapácsot, tesz-vesz, mint jó gazdához illik, aztán visszajön és igy szól:

— Látja azt az oldalfalat?... No, azt régebben hat napig készitettük. Én javasoltam, hogy készitsünk szerelő szerkezetet. A javaslat alakot öltött, a szerkezet bevált s ma már egy váltásban egy teljes falat szerelünk.

...Coman Nicolae csoportja müszak után is dolgozik. Sercegnek a Titanic-pálcák, kékes fényjelhők köszöntik a szikrázó csillagokat.

— Tulóráznak?

A keményvonalu száj szólásra nyilik:

— Nem, hanem tervünket teljesitjük. A legények — igy mondja falusi tájszólással — ellazsálták a vagon sarkát s be kell fejezni. Tiz percig tart még, ezért nem hagyjuk itt.

A nagy csarnokban már mindenütt a harmadik váltás állt a munkába. Gligor Pavel figyelmesen nézi a nagy zöld dobozt, melyen egy ötágu csillag izzik.

— Giurgiu csoportja nyerte meg a délutáni rohamot — mondja a piros csillagra mutatva — ez az élmunkás-tábla. — Éjszaka itt gyulnak ki a csillagok, ha valamelyik csoport élre ugrott.

Egy vagont most állitanak be a holtvágányra. A festők ott várják ecseteikkel s amint beáll, „kezelés alá veszik".

Kint mélyet szippantunk Gligor Pavellel az éjszaka frisséből. Fent teljes fénnyel ragyognak a csillagok, lent a szerelдében pedig nagy robbajjal készül a harmadik vagon.

Az éjjeli müszak teljes „kapacitással" dolgozik...

Böszörményi Zoltán

Meg nem jelent levelek nyomán

Javul a minőség

A közelmultban Bán Illés levelet küldött szerkesztőségünkbe, amelyben a mész rossz minőségére panaszkodik. Egyes mészégetők felületesen dolgoznak és ennek következtében sok kő marad a mészben. A panaszos levelet a városi néptanács kereskedelmi osztályához továbbitottuk intézkedés céljából. A napokban a városi néptanács kereskedelmi osztályától a következő válasz érkezett a szerkesztőségbe:

„A mésszel kapcsolatos panasz megfelel a valóságnak. A néptanács kereskedelmi osztályának küldöttei az elárusító egységekben állapitották meg ezt a tényt. Jegyzőkönyvben tüntették fel a rossz minőségü mész menynyiségét. Ugyanakkor felhivták a szállitóegységek figyelmét a gyenge minőségü mészre. Mi több, 15 ezer kiló rosszul égetet mész átvételét visszautasitották a Vadul Crisului mészégető vállalatnak.

Az intézkedés eredményeként az utóbbi időben megfelelő minőségü meszet kaptunk.

Megjegyzendő, hogy esetenként a nagyobb mészdaraboknál csak akkor vehető észre, hogy rossz a minőség, amikor oltják. Felhivjuk a vásárlóközönség figyelmét, hogy a mész oltásakor visszamaradt ködarabokat az elárusító egységeknél jó minőségü mészre becserélhetik".

A testvéri bolgár nép nagy nemzeti ünnepe

Tizenöt esztendővel ezelőtt, 1944 szeptember 9-én a bolgár hazafias erők a Bolgár Kommunista Párt vezetésével fegyveres felkelést inditottak a gyülölt monarcho-fasiszta rendszer megdöntése és a népi hatalom megteremtése érdekében.

Ez a harc betetőzését jelentette annak az évszázados hősi küzdelemnek, amelyet a bolgár nép legjobb fiai vivtak országuk felszabaditásáért, a nép jobb életének biztositásáért.

Mert a bolgár nép évszázadokon át vérzett, küzdött a szabadságért. Ennek a harcnak egyik jelentős mérföldköve volt az 1877—1878 évi nagy felszabaditó háboru. Ekkor ugyanis az orosz hadsereggel vállvetve küzdő román katonák, együtt a bolgár hazafias erőkkel, megdöntötték az öt évszázados otomán uralmat.

A török iga alól felszabadult bolgár nép azonban hamarosan a hazai és külföldi kapitalisták rabságába került, akik az országot és szabadságszerető népét továbbra is kegyetlen elnyomatásban akarták tartani.

A bolgár nép azonban — legjobb fiai vezetésével — keményen szembefordult elnyomóival. A Nagy Októberi Szocialista Forradalom hatására a bolgár munkások is az imperializmus és a háboru ellen forditották fegyvereiket, majd az 1923 szeptemberi felkelés alkalmával ismételten bizonyságot tettek a bolgár nép rendithetetlen szabadságvágyáról. A felkelést leverték, de tanulságai uj erővel és a munkásosztály ügyébe vetett rendithetetlen bizalommal töltötték el a bolgár népet és meggyőzték arról, hogy az igazi szabadság felé vezető egyetlen ut a szocialista forradalom utja.

A bolgár nép becsülettel állotta ki a második világháboru nagy próbáját. A fasisztabarát kormány minden terrorakciói, a hitleri Németország minden nyomása és fenyegetése ellenére egyetlen bolgár katonát sem sikerült Hitlernek kiküldenie a szovjetellenes arcvonalra. Sőt, mi több, a bolgár hazafiak kemény és áldozatkész harcot vivtak a Bulgáriát megszállva tartó hitlerista csapatokkal.

A dicsőséges szovjet hadsereg győzelmes előnyomulása nyomán létrejött kedvező feltételek közepette kibontakozott 1944 szeptember 9.-i fegyveres felkelés uj korszak kezdetét jelentette a testvéri bolgár nép számára. A hataiom az ország történelme során első izben került a nép többségének, a városi és falusi dolgozóknak kezébe. A bolgár nép — amely saját sorsának irányitását kezébe vette — az államot az elnyomás és kizsákmányolás eszközéből a nép jólétének és haladásának hatalmas eszközévé változtatta.

A Bolgár Kommunista Párt által megszervezett és irányitott fegyveres felkelés megteremtette a szükséges feltételeket az ország gazdasági életének gyökeres megváltoztatása, az igazi népi kultura kibontakoztatása számára. Szeptember 9 lehetővé tette az ország évszázados elmaradottságának felszámolását, a gazdasági és kulturális élet felvirágoztatását, a szocializmus alapjainak lerakását.

A rabságból felszabadult bolgár nép — mely olyan hosszu időn át tapasztalta saját bőrén az elnyomást, a kizsákmányolást, a megaláztatást — felszabadulása után ellenállhatatlan erővel fogott hozzá az társadalom felépitéséhez és — kipróbált kommunista pártjának vezetésével — kimagasló eredményeket ért el a gazdasági és társadalmi életének minden területén.

A felszabadulásának 15. évfordulóját ünneplő bolgár nép büszkén állapithatja meg, hogy megfelelt annak a történelmi feladatnak, melyet nagy fia, Georgi Dimitrov állitott eléje: „...az ország iparositása és villamositása, valamint a mezőgazdaság gépesitése révén 15—20 év alatt megvalósitani mindazt, amit más országok egy évszázad alatt értek el".

A Bolgár NK első és második ötéves tervének (1948—1957) sikeres valóraváltása révén megváltozott az egész ország arculata. A Bolgár Kommunista Párt 1958-ban tartott VII. kongresszusa megállapithatta, hogy a szocialista termelési viszonyok az egész népgazdaságban uralkodóvá váltak. Az ipari termelés 98 százaléka a mezőgazdasági termelés 90 százaléka a szocialista szektorból származik. A szocialista tulajdon a Bolgár Népköztársaság társadalmának rendithetetlen alapja. Az ország szocialista iparositása és a szocializmusnak falun való győzelme révén a legfőbb termelőeszközök mind a városban, mind a falun társadalmi tulajdonba mentek át. A szocializmus végleges győzött a népgazdaságban.

A felszabadulás óta eltelt 15 esztendő alatt a bolgár ipar óriási fejlődésen ment át. A testvéri szocialista országok — elsősorban a Szovjetunió — támogatásával a Bolgár Népköztársaság lényegesen kibővitette

(Folytatása a 4-ik oldalon)

Cseppben a tenger...

Gyakran halljuk a kijelentést: „Az én életemről regényt lehetne irni..." S valóban, alig akad 30 éven tuli ember — talán még fiatalabb is — kinek nem fordult meg fejében legalább egyszer a gondolat, hogy élettapasztalataiból meritett témából lebilincselő regényt irhatna valamirevaló iró. Vannak önzetlenebb bölcselkedők is, akik nem illetődnek meg saját életsorsukon. Ezek száraz tárgyilagossággal állapitják meg: „minden ember élete regény". De vannak olyanok is, akiknek foglalkozásához tartozik, hogy körülnézzenek az életben, hogy emberekkel beszéljenek, s hogy az emberek sorsát, tapasztalatait, cselekedeteit megismerve felfedezzék azt, ami a lényeg: az embert, saját magát és amit véghez vitt.

Negyvenöt év körüli munkáskülsejü ember ül mellettem. Misici Ioan, az aradi CFR főmühely dolgozója. Évek óta a legjobb munkások közé tartozik. Most betegszabadságon van. Ebből ered beszélgetésünk fonala is. De ha már arról folyik a szó, hogy a dolgozók egészsége ma már mindennél fontosabb, szinte magától értetődik, hogy pillantást vetünk a multba is. Igy pereg le előttem Misici Ioannak, a volt pécskai napszámosfiunak élete, amit részben kérésemre, s részben, hogy agyonüsse az időt, ami a felülvizsgálatig hátra van, készséggel elém tár.

Volt már libapásztor, szabóinas, majd segéd, volt napszámos is... Harcolt a fasiszták ellen Magyarországon és Csehszlovákiában és amikor hazatért a frontról, már nem volt kedve a szabóságot folytatni. Vasmunkás lett az aradi CFR főmühelyben. Azóta ott van.

Egyszerüen és őszintén peregnek szavai, nem sokat időzik egy-egy történetnél. Inkább sejtem, mint tudom, hogy az olyan egyszerüen kiejtett szavak, mint: „...hónapokig munka nélkül voltam...", mennyi keserüséget takarnak. Csak a következtetés szül világos képet, hogy hány eseménydus epizódot sürit össze ez a pár szó abból az időből, amikor a történetet nem meséite, hanem élte.

De Misici Ioannak nincs irói készsége. Nem tudja kellő hatással érzékeltetni életének mozzanatait, csak átsiklik rajtuk. Inkább arról beszél szivesen, hogy a mozdony füstkamrája, amit ő készit, igen fontos alkatrész, hogy munkáját nagyra becsülik. Ő nem mondja és talán tudatára sem ébredt annak, hogy életéből regényt lehetne irni. De tudja, hogy hasznos tagja a társadalomnak és a társadalom, amelyben él és dolgozik, örködik fölötte.

Misici Ioan életéből soha senki sem fog regényt irni. Nem fog, mert sok Misici Ioan van és hozzájuk képest nagyon kevés iró. Nem alkotott nagyot, halhatatlant, azonban mindennapi munkája parányi, de hasznos tényezője a szocializmus épitésének. Misici Ioannak, az élmunkásnak neve szerényen huzódik meg a személyzeti osztály kimutatásában az I. részleghez tartozó szerelőmunkások névsorában. Egyszerü ember ő, de mindenki ugy ismeri, mint fegyelmezett, jó munkást, aki mindig kitünően elvégzi, amit rábiznak.

Misici Ioanról nem fognak regényt irni. De Misici Ioannak és a misici ioanoknak kezemunkája ott dübörög a végtelenbe vesző sinpáron, ott büszkélkedik uj többemeletes munkásblokkok képében, az uj bútorban, rádióban, mosógépben, kerékpárban és mindenütt, ahol a szocializmust épitő ember alkot.

Erről pedig irtak és fognak még regényt irni...

Kovács Sándor

Megvalósulnak a nép legjobbjainak álmai

A történelem során minden nép legjobb fiai rendületlenül küzdöttek és sokszor a legdrágábbat, az életüket is feláldozták hazájuk szabadságáért. Ezek közé a hősök közé tartozik a bolgár nép nagy költője Hriszto Botev is. Hriszto Botev kommunista költő egyetlen pillanatra sem szüntette harcát az elnyomók ellen és mindennapi tetteivel s világirodalmi értékü verseivel állandóan népe boldogulását, felszabadulásának ügyét szolgálta.

Most a testvéri bolgár nép nagy ünnepén, felszabadulásának 15 évfordulóján jóleső érzéssel állapithatjuk meg, hogy Botev álmai megvalósultak.

„Utunkra Botev hazaszeretetől égő életének és hősi halálának fénye hull. Az uj, demokratikus Bulgária ezen a ragyogóan tiszta és fényes uton: a nemzeti függetlenség és a népi felemelkedés utján halad előre" — mondotta Georgi Dimitrov a költőre emlékezve.

Alább a nagy költő, a kommunista harcos két művét közöljük.

A bolgár kommunista hitvallása

Hiszek a földgolyón élő emberi nemnek a jó megalkotására irányuló egyesült, általános erejében.

Es a társadalom megbonthatatlan kommunista rendjében, mikor a testvéri munka, a szabadság és egyenlőség megszabaditja az összes népeket százados kinjaiktól és mindennemü gyötrelmeiktől.

Es az ész világos, életet fakasztó szellemében, amely megerősiti valamennyi nép szivét és lelkét, hogy a kommunizmust forradalommal győzelemre vigye és megvalósitsa.

Es az egész emberiség egységes és oszthatatlan hazájában és az összes javak közös birtoklásában.

Vallom az egyedüli szent kommunizmust, a társadalmi betegségek megszüntetőjét.

Várom a népek felébredését és az egész világ eljövendő kommunista rendjét.

Galac, 1871 április 20

HRISZTO BOTEV

ELÉGIA

Szegény népem, mondd meg: ki ringat téged
rabságban, mint bölcsőben csecsemőt?
Talán az, ki a megváltó szivének
szegezte dárdáját s átdöfte őt?
Vagy az, ki folyton igy suttog neked:
„Türj némán és megváltod lelkedet"?

Az öntudatot ki sorvasztja benned?
Judás fivére? Egy uj Loyola?
Uj hirnök jött s hozza a régi rendet,
melyben a nép nem lakhat jól soha?
Uj áruló, ki testvérét eladja
és ugy vadászik rá, akár a vadra?

Miért nem zuzzátok szét a börtön rácsát?
— A rabok némán rázzák láncukat:
lesik kint a szabadság szárnycsapását
s fejük vádlón azok felé mutat,
kiknek aranyos kengyelben a lábuk
s szakadék szélén táncol paripájuk.

Verejtékünk gyümölcsét ők zabálják,
dőzsölnek a nyitott szemü vakok;
testünket átjárták szögek és dárdák,
ellenünk két nagy tábor összefog:
az ellenség s a hűtlen honfitársak,
akik bennünket porig megaláznak.

Sok szenvedünk tovább s vad szégyen éget,
szolgáljuk azt, aki leköpdösött,
és számlálgatjuk: hány gyötrelmes évet
töltöttünk már börtönfalak között
s kérdezgetjük: szabadság, jössz-e végre,
hogy kemény kezed láncunkat letépje?!?"

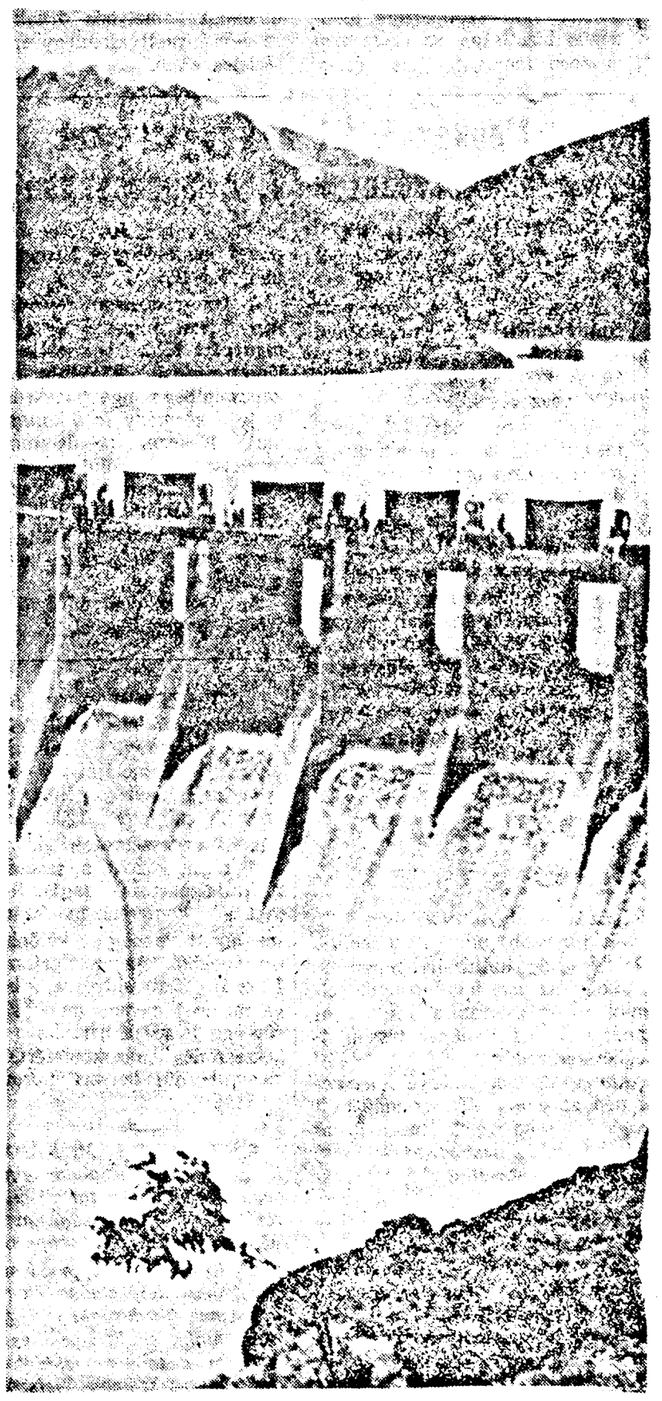

A Studen-i hatalmas gyüjtőmedence festői völgyzárógátja

1959 október 24-ig lehet ELŐFIZETNI SZOVJET NAPILAPOKRA és FOLYÓIRATOKRA az 1960. évre.

Kiváló mester

Szabó János elvtárs, az Aradul butoripari szövetkezet mestere kitartóan és következetesen foglalkozik az ifju káderek nevelésével. A 6-os számu részlegen —, melynek ő a vezetője — jó minőségü bútorok készülnek s a munka jó megszervezésével havonta teljesitik feladataikat. Legutóbb is, augusztusban maradéktalanul teljesitették a havi tervet s ezért a mestert is dicséret illeti.

IMSz brigád a verseny élén

A December 30 gyár szövődéjében a brigádok között nemes vetélkedés folyik az elsőbbségért. Juliusban Zogoreanu Lucreția brigádja utólérte és maga mögött hagyta a szövőde addigi legjobb brigádját a Chincisan Lucia-vezette IMSz brigádot.

Augusztusban az ifjak vállalásukhoz hiven teljesitették a havi terv előirányzatát és a versenyt ezuttal a Roscher szövődében működő IMSz brigád nyerte meg, amelyet Tudor Agripina vezet. A brigád a havi tervét 102,8 százalékban valósitotta meg s az ifjak vállalták, hogy szeptemberben is ők nyerik meg a versenyt.

Tulteljesitették terviket

Az Oțelul kisipari termelőszövetkezet dolgozói szép eredményeket értek el. A mult hónapban a szövetkezet csaknem valamennyi dolgozója bekapcsolódott a szocialista versenybe s ennek nyomán sikeresen teljesitették tervelőirányzatuk mutatószámait. Az össztermelési tervet 100,4 százalékban, az árutermelési tervet 112,2 százalékban valósitották meg. Az egy dolgozóra számitott termelékenységi tervet pedig 105 százalékban váltották valóra.

A szövetkezet üzemosztályain lelkes, odaadó és fáradhatatlan munkát fejtettek ki. A dolgozók arra törekedtek, hogy minél nagyobb mértékben tulszárnyalják tervelőirányzatukat. Jó munkájukért dicséretet érdemelnek a szerelő osztályról Bencecan Iuliu, Bondár József, Gyuricza Ferenc esztergályosok, továbbá Damian Iosif marós. Valamennyien jelentősen tulszárnyalták termelési terviket.

A VILÁG MINDEN TÁJÁRÓL

Összehivják az ENSz leszerelési bizottságát

NEW YORK. (Agerpres).
Az Associated Press hirügynökség közlése szerint Anglia, Franciaország, a Szovjetunió és az Egyesült Államok kérésére Dag Hammarskjöld, az ENSz főtitkára javasolta: szeptember 11-re hivják össze az ENSz leszerelési bizottságát, hogy vitassa meg a részletkérdéseket a négy nagyhatalom egyezményével kapcsolatban, amelynek értelmében egy tiz országból álló bizottság keretében ujabb leszerelési tárgyalások lesznek.

Nagy népszerüségnek örvend a Szovjetunió és az USA vezetőinek kölcsönös látogatására vonatkozó elhatározás

MOSZKVA. (Agerpres). — TASZSZ:
A Gallup amerikai közvéleménykutató intézet nemrégiben közvéleménykutatást rendezett 14 fővárosban. Az ankét eredménye arról tanuskodik, hogy a Szovjetunió és az Egyesült Államok vezetőinek kölcsönös látogatására vonatkozó elhatározás nagy népszerüségnek örvend. A megkérdezettek többsége ugy vélekedett, hogy a kölcsönös látogatás elő fogja mozditani a nemzetközi feszültség enyhülését.

A Gallup intézet ankéntja megerősitette azt a tényt, — amely egyébként vitathatatlan — a világ közvéleménye ugy vélekedik, hogy a két legnagyobb hatalom vezetőinek találkozása nagy lehetőségeket rejt magában. A közvélemény nyilvánvalóan derülátó s erre meg is van minden oka.

Mint ismeretes, mindkét fél kifejezte azt az óhaját, hogy meg kell törni a hidegháboru jegét. Nem kétséges, hogy ha gyökeres javulás áll be a szovjet-amerikai viszonyban, ez általános javulást eredményez az egész nemzetközi helyzetben.

A Progresive cimü befolyásos amerikai folyóirat szeptemberi számában levelet intéz Eisenhower elnökhöz, amelyben a kölcsönös látogatást igy jellemzi: „A legbátoritóbb lépés a béke utján azóta, hogy Ön az Amerikai Egyesült Államok elnöke lett".

A New York Times szeptembe 5-i számában több közismert amerikai közéleti személyiség fejezi ki azt a meggyőződését, hogy a „kölcsönös látogatás nagymértékben hozzájárulhat a bizalom kialakitásához és a feszültség enyhitéséhez az USA és a Szovjetunió kapcsolataiban".

Jellemző körülmény, hogy igy vélekednek nemcsak olyan személyiségek, mint Adlai Stevenson és Eleanor Roosevelt, akik közismerten reális módon vetik fel a nemzetközi kérdéseket és elvben egyetértenek a békés egymás mellett éléssel, hanem Hamilton Fish, a kongresszus volt tagja is, aki a multban a hidegháboru hive volt. Egyetlen amerikainak sem szabad — jelentette ki Fish — szavakban vagy tettekben akadályokat görditenie a jobb megértés utjába, hiszen az atomkorszakban élünk, amikor, ha nem tudjuk elérni a jobb megértést, ez a szó szoros értelmében egymás kölcsönös elpusztitását jelenti.

Sajnos azonban a hidegháborunak nem az összes hivei hajlandók követni Hamilton Fish lelkesitő példáját.

A kölcsönös látogatásra vonatkozó hirek rendkivül nagy népszerüségéből olyan következtetéseket vonnak le, amelyek homlokegyenest ellenkeznek minden logikával, a józan gondolkodásu emberek többségének érdekeivel. Vonatkozik ez David Lawrencre, James Alsopora és másokra, akik cikkeikben ismét bebizonyitották, hogy ellenzik a szovjet-amerikai kapcsolatok megjavulását. Az ilyenek igyekeznek megmérgezni a légkört s tévutra vezetni a közvéleményt.

Bevan sajtóértekezlete Moszkvában

MOSZKVA. (Agerpres). — TASZSZ:
A moszkvai Barátság Házában szeptember 7-én sajtóértekezlet volt, amelyen Aneurin Bevan, az angol laburista párt egyik vezetője nyilatkozatot tett, majd válaszolt az ujságirók kérdéseire.

Bevan egyebek között kijelentette, hogy a laburista párt aktivistái a szovjet nép iránti barátság érzésétől eltelve hagyják el az országot. Szilárd meggyőződésünk — mondotta Bevan —, hogy a cserelátogatások igen hasznosak az angol—szovjet barátság erősitése és a nemzetközi kapcsolatok megjavitása szempontjából.

Bevan kijelentette, hogy a laburista vezetők igen nagyra értékelik, hogy lehetőségük volt találkozni Hruscsovval, Szuszlovval és Gromikoval, továbbá a Legfelső Szovjet külügyi bizottságának tagjaival, valamint más moszkvai és leningrádi hivatalos személyekkel.

A szovjet nép képviselőivel folytatott beszélgetéseink során a laburista párt vezetői meggyőződtek róla — mondotta Bevan —, hogy a szovjet népnek és az angol népnek egyaránt legfontosabb létérdeke a béke. Hozzátette azonban, hogy a jelentős kérdéseket és a fennálló nézeteltéréseket nem lehet csupán baráti szavakkal megoldani, illetve megszüntetni. Tárgyalásokat kell folytatni politikai egyezmények megkötése céljából. Hruscsov és Eisenhower cserelátogatása egyengetheti az utat ilyenszerü egyezmények felé.

Amint Bevan rámutatott a néhány kérdésben fennálló eltérő álláspont ellenére, a szovjet vezetőkkel folytatott megbeszélések során egyes kérdésekben számos közös álláspont mutatkozott meg.

Az angol—szovjet viszonnyal kapcsolatos kérdésre válaszolva, Bevan állást foglalt konkrét kötelezettségvállalásokon alapuló angol—szovjet megnemtámadási egyezmény mellett. Arra kell törekednünk — mondotta —, hogy konkrét kérdésekben konkrét egyezményeket kössünk. Bevan hangsulyozta, hogy az angol—szovjet megnemtámadási egyezmény fordulópontot jelentene a két ország viszonyában.

A sajtóértekezlet végén Bevan felkérte a szovjet ujságirókat, tolmácsolják köszönetét a szovjet népnek azért a vendégszeretetért és baráti megnyilatkozásokért, amelyekben a laburista aktivistákat országszerte részesitették.

Véget ért a tervbe vett francia atomfegyverkisérletek elleni harc jegyében összehivott gyülés

KAIRÓ. (Agerpres). — A TASZSZ jelenti:
Szeptember 7-én véget ért Kairóban az a tiltakozó gyülés, amelyet az ázsiai és afrikai országok szolidaritási tanácsának állandó titkársága hivott össze, a tervbe vett francia atomfegyver kisérletek elleni harc jegyében. A kairói egyetem diákjai nagyarányu tüntetést rendeztek a szenátus épülete előtt, ahol a gyülés munkálatait folytatta. A tüntetők tiltakozó jelszavakat vittek.

A kairoi gyülés határozatban tiltakozik a tervbe vett francia atomfegyver kisérletek ellen. A gyülés kéri az összes afrikai és ázsiai népeket és kormányokat, valamint a világ összes többi békeszerető népét emeljék fel tiltakozó szavukat Franciaország atomfegyver kisérleteinek terve ellen és követeljék, hogy a francia kormány mondjon le ezekről a tervekről.

A gyülés határozata felhivja az összes atomhatalmakat, hogy jussanak megegyezésre az összes atomfegyver kisérletek haladéktalan és feltétel nélküli beszüntetése tekintetében.

★

DZSAKARTA. (Agerpres).
Az indonéziai nép körében nagy felháborodást és aggodalmat keltett az a hir, hogy a francia kormány atomfegyver kisérletet szándékszik végezni a Szaharában.

Az ázsiai és afrikai országokkal való szolidaritás indonéziai bizottsága az egész nép nevében támogatja az ázsiai és afrikai országok szolidaritási tanácsának ezzel kapcsolatos tiltakozását.

Az indonéziai ifjusági szövetség táviratot intézett a francia kormányhoz és de Gaulle elnökhöz, amelyben tiltakozik az előirányzott atomfegyver kisérletek ellen.

Megkezdődött a nyugatnémet szakszervezetek V. kongresszusa

STUTTGART. (Agerpres).
I. Boriszov, a TASZSZ tudósitója közli:
Szeptember 7-én megnyilt Stuttgartban a nyugatnémet szakszervezetek V. kongresszusa. A kongresszuson 421 küldött vesz részt.

A kongresszus részvevői megvitatják a nyugatnémet munkásmozgalom fontos kérdéseit. Számos helyi szervezet a megvitatás végett előterjesztett határozat-tervezeteiben és javaslataiban kifejezi aggodalmát a Bundeswehr atomfelfegyverzése miatt, hangsulyozva, hogy határozottan küzdeni kel az atomfegyver kisérletek végleges beszüntetéséért és Németország ujraegyesitéséért. Az utóbbi tekintetében igen hasznos volna, ha szoros kapcsolat jönne létre a Német DK dolgozóival.

A kongresszuson részt vesz négy bonni miniszter és a kormánypárt több képviselője is. Kongresszusi körökben ezzel kapcsolatosan ugy vélekednek, hogy a kormány és a kormánypárt igyekezni fog ily módon nyomást gyakorolni a részvevőkre. A kongresszus vezetősége egyébként megtiltotta a Német DK szakszervezeti küldöttségének, hogy részt vegyen a kongresszuson.

Az első napon üdvözlő beszédek hangzottak el.

Októberben valószinüleg parlamenti választások lesznek Angliában

LONDON. (Agerpres). — A TASZSZ jelenti:
Macmillan miniszterelnök szeptember 7-én elutazott a skóciai Balmoral kastélyba, az angol királynő nyári székhelyére. A Press Association hirügynökség tudósitója szerint Macmillan valószinüleg azt fogja tanácsolni a királynőnek, hogy a közeljövőben oszlassa fel a parlamentet. Többek szerint október 8-án vagy 15-én Angliában parlamenti választások lesznek.

Morgan Phillips, a laburista párt titkára szeptember 11-re összehivta a párt választási bizottságát.

A testvéri bolgár nép nagy nemzeti ünnepe

(Folytatás a 3-ik oldalról)

meglévő iparát és uj iparágakat hozott létre. A szén- és szinesfém bányászat, vegyipar, villamosenergia termelés a multban elképzelhetetlen fejlődésnek indult.

A Bolgár Népköztársaság a Szovjetunió után az első ország, ahol falun is teljes mértékben győzött a szocializmus. A mezőgazdaság szövetkezetesitésében elért döntő győzelemmel párhuzamosan hatalmas fejlődés mutatkozik a mezőgazdasági termelés növekedésében is. Ennek igazolására, ime, egyetlen számadat: a mezőgazdasági termékek értéke 1959-ben 74 százalékkal lesz nagyobb, mint az elmult esztendőben.

Kimagasló eredményeket értek el a Bolgár Népköztársaságban a nép anyagi és kulturális életszinvonalának emelésében is. A nemzeti jövedelem például 1958-ban 1939-hez viszonyitva 242 százalékkal emelkedett. A dolgozók reálbére 1957-ben 71 százalékkal volt nagyobb, mint 1952-ben. A Bolgár Népköztársaság kulturális fejlődésére jellemző, hogy az irástudatlanságot teljesen felszámolták, száz számra épültek uj iskolák, a tanárok száma 1939-hez viszonyitva közel megkétszerződött.

Azok a kimagasló eredmények, melyeket a bolgár nép az elmult 15 esztendő alatt minden téren elért sokatmondó bizonyitékai a sorsának urává vált, szabad hazát épitő dolgozó nép előtt álló korlátlan lehetőségeknek.

Népköztársaságunk dolgozó népe, — melyet évszázados fegyverbarátság, a közösen elviselt régi szenvedések, a közös nagy cél felé való együttes előrehaladás eszménye füz össze a testvéri szomszédnéppel — szivből köszönti a szorgalmas bolgár népet legnagyobb nemzeti ünnepe alkalmából és kiván neki ujabb sikereket felfelé ivelő utján.

A Biztonsági Tanács ülése a laoszi kérdésben

NEW YORK. (Agerpres). — A TASZSZ jelenti:
Szeptember 7-én délután ülést tartott a Biztonsági Tanács. Az ülést Hammarskjöld ENSz főtitkár kérésére hivták össze sürgősen, hogy megvizsgálják a laoszi királyi kormány külügyminiszterének levelét. A laoszi királyi kormány ebben a levélben indokolatlanul agresszióval vádolja a Vietnami Demokratikus Köztársaságot és felkéri a világszervezetet, nyujtson segitséget Laosznak, mégpedig olyan formában, hogy különleges ENSz-erőket küld ide.

Az ülésen megnyitó beszédet mondott Ortona, Olaszország megbizottja, a Biztonsági Tanács elnöke. Az elnök tájékoztatta a tanács tagjait arról, hogy Fam Van Dong, a Vietnami Demokratikus Köztársaság miniszterelnöke szeptember 4-én jegyzékben felkérte az ENSz-t, hogy utasitsa el a Sananikone-kormány rágalmazó kijelentéseit és képtelen kérését.

Az ENSz főtitkára igyekezett igazolni a Biztonsági Tanács ülésszakának összehivását és a napirendet.

Ezután A. A. Szoboljev, a Szovjetunió képviselője mondott beszédet. A szovjet megbizott rámutatott arra, hogy az ülést az ügyrendi szabályok megsértésével hivták össze s kijelentette: a szovjet küldöttség tiltakozik az ellen, hogy a laoszi helyzet kérdését felvegyék a napirendre. A. A. Szoboljev hangsulyozta, hogy a Biztonsági Tanács különös helyzetbe került, mert a laoszi helyzetet nem terjesztették a tanács elé megvizsgálás végett, a kérdés vitája pedig ennek ellenére már folyik. Nyilatkozatok, sőt javaslatok hangzanak el, miközben a Biztonsági Tanács tagjainak többsége egyszerüen figyelmen kivül hagyja az Indokinára vonatkozó genfi egyezmények létezését. Mint ismeretes, ezek az egyezmények előirányozták Laosz összes belső kérdéseinek békés rendezését, továbbá az ország független és demokratikus fejlődését. A későbbi vientianei egyezmények konkrét lépéseket állapitottak meg a laoszi politikai helyzet rendezésére. A Sananikone-kormány azonban nem volt hajlandó teljesiteni ezeket az egyezményeket és valóságos terror-kampányt inditott az ország demokratikus erői ellen. A királyi csapatok végül is hadműveleteket kezdtek a patetlaoi nemzeti felszabaditó mozgalom volt harci egységei ellen. Mindezek eredményeként Laoszt a polgárháboru veszélye fenyegeti és ez sulyos következményekkel járhat az indokinai és a délkelet-ázsiai békére nézve. A Sananikone-kormány akciói közvetlenül kapcsolódnak az ország belügyeibe való idegen beavatkozáshoz.

A tények azt mutatják — folytatta A. A. Szoboljev —, hogy az országban a genfi és a vientianei egyezmények megsértése folytán alakult ki ilyen veszélyes helyzet. A szovjet kormány ugy véli, hogy a laoszi helyzetet csak az emlitett egyezmények szigoru és következetes tiszteletbentartásával lehet normalizálni. Az amerikai küldöttség határozat-tervezete azonban — ez külön albizottság létesitését irányozza elő — azt kéri a Biztonsági Tanácstól, hogy olyan lépést tegyen, amely a genfi egyezmények meghiusitását jelentené. A Biztonsági Tanács, amelyre a legnagyobb felelősség hárul a béke megóvásában, nem tehet ilyen lépést. A szovjet küldöttség — mondotta befejezésül A. A. Szoboljev — éppen ezért az emlitett határozat-tervezet ellen fog szavazni.

A napirend megszavazása után az ENSz főtitkára érdemben hozzászólt a kérdéshez.

Lodge, az USA megbizottja — azokra a provokációs hirekre hivatkozva, miszerint Laoszt „külső veszély" fenyegeti — az USA, Anglia és Franciaország nevében határozat-tervezetet terjesztett elő, amely előirányozza, hogy a Biztonsági Tanács keretében Argentina, Olaszország, Japán és Tunisz képviselőiből külön albizottság alakul s ennek feladata lesz a laoszi helyzettel kapcsolatos anyagokat tanulmányozni és jelentést tenni a Biztonsági Tanácsnak.

Franciaország, Anglia, Japán, Kanada, Argentina, Tunisz képviselői, valamint a csangkajsekista küldött támogatták ezt a határozat-tervezetet.

Noha a szovjet küldött határozottan ellenezte, a Biztonsági Tanács elnöke szavazás alá bocsátotta a határozat-tervezetet. Mellette szavazott a Biztonsági Tanács tiz tagja, ellene a Szovjetunió küldöttsége.

A szavazás után felszólalt A. A. Szoboljev, aki hangsulyozta, hogy a határozatot a Bizottsági Tanács egyik állandó tagjának hozzájárulása nélkül, az ENSz alapokmány és az ügyrendi szabályok megsértésével fogadták el és igy nem törvényerejü. A történtek nyilvánvalóan előre kidolgozott terv alapján következtek be. Olyan eset ez, amely bonyolult következményekkel járhat. Gyakorlatilag az ENSz alapokmány felülvizsgálása történik.

A Biztonsági Tanács ülése new-yorki időszámitás szerint 1 óra 15 perckor ért véget.

Fam Van Dong ujabb üzenete Nehruhoz Laosz kérdésében

HANOJ. (Agerpres).
Fam Van Dong, a Vietnami Demokratikus Köztársaság miniszterelnöke és külügyminisztere szeptember 7-én ismét üzenetet intézett Dzsavaharlal Nehru indiai miniszterelnökhöz Laosz kérdésében.

A vietnami tájékoztató ügynökség beszámolója szerint Fam Van Dong arra kéri Nehrut, vesse latba minden tekintélyét annak érdekében, hogy a laoszi nemzetközi ellenőrző és felügyelő bizottság ismét megkezdje tevékenységét, hogy pontosan betartsák a Laoszra vonatkozó genfi egyezményeket, hogy helyreállitsák a békét Laoszban s általában megóvják Indokina és Délkelet-Azsia békéjét.

A Vietnami DK külügyminisztériumának nyilatkozata

HANOJ. (Agerpres.)
A Vietnami Demokratikus Köztársaság külügyminisztériuma szeptember 5-én nyilatkozatot tett közzé, amelyben erélyesen tiltakozik az ellen, hogy az ENSz helyet adjon a laoszi kormány kérésének, vagyis, hogy különleges ENSz-csapatokat küldjön Laoszba. A nyilatkozat kidomboritja, hogy a laoszi kormánynak ez az eljárása manőver, amelynek célja előkészíteni a talajt az amerikai imperialisták és az agresszív SEATO-tömb fegyveres beavatkozására.

A nyilatkozat felhivja a figyelmet arra, hogy a laoszi helyzet sulyosbodása mindenek előtt az amerikai imperialisták beavatkozásának a következménye. Laoszt amerikai támaszponttá akarják átalakitani. A beavatkozás különösen 1959 julius 23-a után fokozódott, amikor is az amerikai imperialisták parancsára a francia kormány a laoszi kormánnyal együtt közös közleményt adott ki, mely szerint a két kormány beleegyezik abba, hogy az USA további katonai szakértőket küldjön Laoszba és kiképezze a laoszi hadsereget az amerikai fegyverek kezelésére. Az imperialisták és a laoszi kormány a vietnami határ közelében polgárháborut robbantottak ki. Ezzel közvetlenül veszélyeztetik a Vietnami DK biztonságát és fokozzák a feszültséget Indokinában.

A nemzetközi közvélemény félrevezetése céljából az amerikai imperialisták és a laoszi kormány azt a rágalmat terjesztik, hogy a Vietnami DK beavatkozik Laosz belügyeibe és hogy a Vietnami DK hadserege Szam-Nea tartományban megtámadta a laoszi kormánycsapatokat. Ezt akarják ürügyül felhasználni a Laosz belügyeibe való fegyveres beavatkozásra.

A Vietnami DK kormánya erélyesen tiltakozik a durva rágalmak ellen és az 1954-es genfi egyezményre való hivatkozással kéri a laoszi nemzetközi felügyelő és ellenőrző bizottság működésének azonnali megkezdését. A genfi egyezmény előirásainak alkalmazása és a béke érdekében, az ENSz kötelessége elutasitani a laoszi kormány törvénytelen kérését.

Szukarno állást foglalt a laoszi béke helyreállitása mellett

DZSAKARTA. (Agerpres). — A TASZSZ jelenti:
Dzsakartában ismeretessé vált annak, a táviratnak a szövege, amelyet Szukarno elnök intézett Fam Van Donghoz, a Vietnami DK miniszterelnökéhez. Szukarno táviratában egyebek között hangsulyozza: A jelenlegi sulyos laoszi helyzetet figyelembe véve, az indonéziai kormány ugy véli, hogy a laoszi nemzetközi felügyelő és ellenőrző bizottságnak eredeti összetételében ismét foglalkoznia kell azokkal a kérdésekkel, amelyekkel előbb már foglalkozott.

Szukarno elnök állást foglalt amellett, hogy a genfi egyezmények alapján Laoszban állitsák helyre a békét és kérte az ENSz segitségét, hogy „a genfi egyezményeket alkalmazzák az időszerü laoszi kérdésekre".

★

PEKING. (Agerpres).
Az Uj Kina hirügynökség laoszi hirekre hivatkozva közli, hogy az utóbbi időben egyre több katona szökik meg a laoszi kormánycsapatoktól. Nemrégiben az egyik fontosabb katonai egységtől hetven katona dezertált.

Röviden...

SZEPTEMBER 5-ÉN Lipcsében megtartották az össznémetországi munkások 10. konferenciáját, amelyen a két német államból mintegy 1200 munkás és szakszervezeti aktivista vett részt, köztük a szociáldemokrata párt 500 tagja. Részt vett a konferencián számos meghivott vendég is különböző országokból. Az előterjesztett jelentés hangsulyozza, hogy valamennyi német munkás elsőrendü feladata harcolni a békeszerződés megkötéséért, a nyugatberlini helyzet normalizálásáért.

★

A KOREAI MUKAPART Központi Bizottságának elnöksége bővitett ülést tartott a Koreai NDK mezőgazdasága jövő évi fejlesztésével kapcsolatban. Kim Ir Szen, a Koreai Munkapárt KB elnöke elemezte a mezőgazdaságban végzett idei munka eredményeit és ismertette a további feladatokat. Az ülésen számos felszólaló hangsulyozta, hogy az idei gabonatermés jelentősen felülmulja a tavalyit.

★

VÉGETÉRT a lengyel mezőgazdasági körök háromnapos kongresszusa. A kongresszus utolsó napján mondott beszédében W. Gomulka, a Lengyel Egyesült Munkáspárt KB első titkára elemezte a mezőgazdasági termelés növelésének időszerü kérdéseit.

★

AZ ÉSZAKI ÁLLAMOK KÜLÜGYMINISZTEREI szeptember 3-án és 4-én értekezletet tartottak Reykjavikban. Részt vett a dán, a finn, a svéd, a norvég és az izlandi külügyminiszter. Az értekezletről kiadott közlemény hangsulyozza, hogy a külügyminiszterek megvitatták az ENSz Közgyülés napirendjére kerülő legfontosabb kérdéseket. Az északi országok — hangzik a közlemény — hozzá akarnak járulni a népek közötti jóviszony kialakitásához.

★

CSU EN-LAJ, a Kinai Népköztársaság Államtanácsának elnöke szeptember 6-án fogadást rendezett Muhammed Naim herceg, helyettes afgán miniszterelnök tiszteletére. Csu En-laj és Naim herceg a fogadáson mondott beszédeikben megelégedésüket fejezték ki afölött, hogy a két ország kapcsolatai uj alapokon fejlődnek.

★

SZEPTEMBER 7-ÉN reggel 6 órdig a harmadik szovjet mesterséges hold 6784-szer kerülte meg a Földet.

★

A SZOVJETUNIÓ LEGFELSŐ SZOVJETJÉNEK ELNÖKSÉGE Lenin-renddel tüntette ki P. Jugyint, a Szovjetunió pekingi nagykövetét 60. életévének betöltése alkalmából, a szovjet állam szolgálatában szerzett érdemeiért.

A Vörös Lobogó szerkesztősége és kiadóhivatala: Karl Liebknecht utca 2—4. szám. Telefon: Szerkesztőség 30-87, 16-92, 35-69 Kiadóhivatal: 16-92 Nyomda: 20-77. Tip I.O.L.L. Arad.